

ALQUILERES PUEBLOVIEJO PUEBLOVIEJO EK SISTEMAS

卷之三

Ս. Օննդեան տօնին պատճառ
լըսդիրս չորեքշարթի օրը չկցաւ հ
տարակութիւն, այսօր ալ կիսաթիւ երթ մէ
հրատարակելու հարկադրեցանք :

ԿՈՍՏԱՆԴԻՆԻՊՈԼԵՍ Զ ՅՈՒՆԱԾ ԱՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Հարթուս Եւրոպական լրագիրը
գտածեալ Պատվին շշարերսկան կոնց և
վըն զբարած են, և ամենն ալ դարձ
անոր դէմ կը գլեն՝ բայց ի քանի մը անդ
լեռնական լրագիրներէ : “Խարօվէնն
սեր կառավարութիւնը պատվական
գակին առաջին մասն արգիլեց եկեղեց
ները կարգացուելէ, ինչողեւ որ ար-
ծանուցած ենք, և Պատվիոյ մէջ իր
անցումն այն ասաթիւնն մեծցած է
ազատամիտ լրագիրնելը բացարձակ
յորդորնն իրենց կղերը, որ արգային
կեղեցական ժողով մը կազմելով՝ դ
ղեական եկեղեցւոյն ու ուեն անկախ-
թիւնը հրատարակեն : Ամեն տեղ,
քաղաքային ընկերութիւնը ոչ եւս է
ըին խօսքովս կը շարժի, Ա . Պատվին
նաթէ մաները մի և նոյն ընդունելուն
նը կը գտնեն, և ուռումաց այս գործն ա
նասպան խնդութիւն մը կը համա-
անդղեական լրագիրք :

Քաղաքականութիւնն այս գ
մ'օրերս զրեթէ տօներէ և տօնախմբ
թիւններէ կը բարդանայ, և մինչեւ
Գաղղիոյ ու Անդղիոյ խորհրդարանն
բացուին՝ չյուսացուիր որ ուշադ
թեան արժանի խնդիրներ ծառին, ի
յիշեալ խորհրդարաններն ալ այս ա
բաց ի ներքին գործերէ՝ արտաքին
զարականութեան վեց խորհելու հ
չունին, որովհետեւ ընդհանուր խա
զութիւնը վրդովելիք փոքրիկ դիսպո
մ'ալ չտեսնուիր առ այժմ. Վեցեալ
ըի Եւրոպա աւելի վրդովեալ վիճակ
մէջ էր քան թէ հիմա. աւզագան այ
տեն բաւական ամեզու կերևէր. բայց
բերադրաշար, քանի որ տարին յա
տարաւ իր ընթացքն, այն ամսկերն ա
ռու մի անհետ եղան. Առասիս հա
թէ Լեհաստանի ապստամբութեան
ցը մարտ էր, և արևմտեան աէլ
թեանց ու իրեն մէջ ասոր վայցօք ե
գեսագանական թղթակցութիւնները

ւական ցրուութիւնն պատճառած է
Սակայն այս տարի Գրադիլոյ և Ուռու-
վեհապետաները՝ “Ախա տեսակցութե-
գարձեալ եթէ ոչ մասքիմ” գոնե զ
՚ի շատէ բարեկամական յարաբերութե-
ցոյցեր տուին . Խոտալոյ ինողիքը պար-
ցաւ , և այս կողմանէ ալ Եւրոպա-
սպատիւազմի մ’երկիւղ չմնաց , որոյ
գրաւականը կինանք համարիլ զինուու-
կան գորութեանց նուազումը . Այս
ահա նոր տարին գրեթէ իւր ձեռու-
Յանոսի տաճարին գուռները կը գ
և նեղքին բարեկարգութեանց դուռ-
ըը կը բանայ , ուստի մենք ալ համա-
տիւ տեսնենք թէ որո՞նք կինան բլ

Նելքին բարեկարգութիւն ըստածնիս .
Պաղպես մէջ հասարակաց կարծ
օր քան զըր աղաւառ թեան գաղափար
համակեալ՝ կառ ավարութենէն բա-
կան պահանջողութիւններ կընե ,
ինչպէս կատարուիլը չենք կընար այ-
գու շակել . Իսկ կառ ավարութիւնն
ու դիմէ թէ ո՛րչափ վասնգաւոր է
անդամ զիջումներ բնելը , ներկայ վի-
կը չյուսացուիր որ փոխէ . Միւս
մտնէ և ծագոյն մաս մ'ալ՝ դաս մը զ
լիսուիցից և մատենադրաց երեւակաց
թենէն ելած վարչական գլուխիւնն
կարհամարհէ , վասն զի աստից բարձ-
րութիւններն ամեն ժամանակ նե-

պառակտմանց պատճառ եղած և Եւրո-
պայի մէջ Գաղղիոյ աղքեցո թիւնն ու
համարու մը կորուսած են : Ասոր համար
նախամեծար կը համարին այս ինչ կամ
այն ինչ ազատութիւնը չունենալ, քան
թէ զանոնք ձեռք բերենք ըսելով վերըա-
տին յեղափոխական փոխորիկ մը բերել
լիրենց գլխուն :

Պայսերտկան կառավարությունը լւաւ է որ մամից աղատութիւնը ասնանձի ներքեւ կը պահէ, խորհրդարանաց իրաւասութեան իմաստ չափաւոր ասպարէզ մը կը թողու, Փարիզ քաղաքին չթուզուր որ իր քաղաքապետական առեւենն աղատ քուեարկութեամբ կազմէ, երես փոխանաց ընտրութեան մէջ միջամտութիւն կինէ՝ ինքն ալ իր կողմանէ ընտրելիներ նշանակերպ, բայց ասոնց փոխարէն ճարտարութիւնն ու արուեստերը կը քաջալերէ՝ քաղաքներն ընդարձակելով փառաւորապէս կը գարգարէ, և ՚ի վերայ առենայնի Խրոպայի մէջ առաջին կարդի ազգեցութիւն մը բանեցընելով՝ գաղվածական ազգին մեծ փառք ու պարծանք կը բերէ։ Այդ երբ որ ազգ մը դադրիացոց պէս աշխոյժ, եռանդուն ու փառասիրութեան հակամէտէ, անտարակցու աւելի կը սիրէ իր հաճոյքը ըստ բացընող կառավարութիւն մը, թէ և քիչ մ’ալ միահեծան ըլլաց։ Կառավարութիւնը խիստ լաւ հասկընալով ազգին այս զգացումը, աղատականաց բողոքներուն հակառակ իր գործը կը շարունակէ։ Ասկայն կառավարութիւնն այս

տարի խորհրդարանաց բացուիլն ուշաց
ցունելովն ուրիշ խոհեմութիւն մ' ալ
ի գործ զրած կերեկի : Ազատականաց
մէջ խիստ երեելի մարդիկ կը գտնուին,
որոց ձայնը ո'չ թէ միայն Պաղպէոյ, այլ
և համայնք Խւրոսպայի մէջ արձագանդ
ունի : Առնց առենաբանութիւններն ան-
յագ հետազըքը ութեամբ կրկարուց հա-
մայն Խւրոսպիոյ ժողովրդեան ընտրելագոյն
մասը, և երբ կառավարութեան կողմա-
նէ այնչափ ճարտար կերպով բացառ-
րուած փափաքներու լուսմը չի աեսներ,
հարկաւ ցաւալի տպուրութիւն մը կը
դրայ : Տպաւորութիւն ըստածնիս ալ
փոքրիկ կայծի մը պէս մեծամեծ հըր-
դեհներ կրնայ ձգել : Ուստի կառավա-
րութիւնը խորհրդարանաց բացուիլն ու-
շացունելով, այս կերպ վիճաբանութեանց
քիչ ժամանակ կը թօղու, այնպէս որ
Տէրութեան հաշուեկշուոյն և ուրիշ
քանի մ' անհրաժեշտ խնդրոց վրայ մի-
այն խորհրդու հաղթ մըծոց պիտի ըլլայ :
Ու ուժն առասենոր աեսնենու :

Ենդղիա ալ, թէ և այսօրուան օրս
Եւրոպայի տեխնէն ազգատ տէրութեանց
կարգէն է, բայց և այնոքէս տակաւիններքին
բարեկարգութեանց պիտոյքը բոլորովին
բացուցած չէ, Առոնց առաջինն է քուե-
արկութեան խնդիրը, որ երթալով կարե-
ւորութիւն կը ստանայ. Հասորակաց խոր-
հրդաբառնին անդամներն ընդհանուր քը-
ւեարկութեամբ չեն ընտրուիր, այլ գաս-
մը կալուածատէիներու և հարուստ անձեւ-
րու քուեովը կինորութիւն. Բայց ըստ ո-
րում այս եղանակաւ Ենդղիական ազգին բո-
մեծադրյն մասը քուեարկութեան իրաւ-
ունքէ գուրի կը մնայ, այս անարդարու-
թիւնը մի շե կ' ու ու ու ու ու ու ու ու ու

թիւնս վերցունելու. համար բաւական
ծանր խորհրդածութիւններ ու վիճա-
րանութիւններ կը լրան. Ունակք փոան-
գաւոր կը համարին ստորին կարդի ժո-
ղովուցոց քաղաքական ազատութիւններ
առաջ, զորս չեն կրնար կը սեն ըստ օրի-
նի գործածել. Ունակք ալ որ լու կը
հասկնան թէ աւելի վասնագաւոր է հարկ
եղած բարեկարգութիւնները ժամանա-
կին չընելով օր մը րոնի գիշումներ ը-
նելու ստիպուիլ, այժմէն կը խորհին ապա-
գայ չարեց գարման մը մատուցանել,
քիչ քիչ ժողովուրդն ալ քաղաքական
ազատութեան վարժեցունելով. Ա եր-
ջններուն կարգն է նաև գանձուց պաշ-

Նեայ Պ. Ալատաթըն, որ անցեալ
դի հասարակաց խորհրդաբանին մէջ
դեցիկ առնեաբանութեամբ մը քու է.
կութեան իրաւունքն ընդարձակելու
այլքը ցայց առւաւ. Ալ յոււացուի որ
ապաւան նասին մէջ այս կարեօր մեր նա
դիրք գարձեալ պի ոի բացուի, և նա
ուզ ինչ վախճան կունենայ. Ըստ մեզ,
ունեան է նախառարար Ռին մ' ա
նոպատ

Տեսական միավոր է առաջանաւ առաջարկը և առաջարկը այս պահին աշխատականութիւններ՝ ժամանակ չարկին ու ոգին քաջ հաւելիարդը, բեկարդութիւնները միշտ ինքն ամեւ առաջ լցացուներու կը փութայ, ու աքուեարկութեան իրաւունքն ալ, որ միշտ երկիրներու մէջ մինչեւ ցարդ կա ի է թէ շատ խոսովութեանց պատու պիտի ըլքար, Ընդգիր մէջ խաղաթեամբ կընայ վերջանալ.

Եւրոպայի գեռ չվերջացած խընդ ցանկին մէջ է նաև Ընկովիկ-հով յնի գործը, որուն վայ ևս քան զես սկած կը ծաղի որ չըլայ թէ Բրուսիոյ իշխներն ընդարձակելու ծառայէ : Քօ յայի Վազէթ լրազիրն համարձակաւ ու կը յորդորէ Պէտինի կառավարութեանը իշխոյ Հայոցի գքսութիւնները Բրուսիոյ հետ միացունեւ : Պէտինիզպէրիի սիիշներն ալ ազերատիր մը մատու Բրուսիոյ թագաւորին, տղաչելավ որ ենք ալ իր հաղատակաց կարգն անցու : Ասոնցմէ կը հետեւի որ Բրուսիոյ եղած կասկածները բոլորովին անցի քեն, և գքսութեանց վերջնական

Պատրիա և Բրուսիա, շատ մ'ալ
քրիկ, կամ ինչպէս Թայմզ կը բէ, ման-
ոցով աւանուելիք զքսութիւններ ու
անութիւններ կան, որը դաշնակցու-
ամբ մը միացած են, և որոց ներկա-
յուցիչն է Պահպժորդի Աւտոմատո-
ւը: Բայց խաղացոց միութիւնը, որ
նապէս մանրիկ ու տկար գքսերը փախ-
երկ զօրաւոր միապետութիւն մը կազ-
զ, գերմանացոց աչքը լացաւ ու ա-
յ ալ փափառքը հիմա ազգային զօրաւոր
թիւն մ'եւ: Փափառ մը ի կառար հա-
ռ համար խորակէտ ու գործունեաց
զաքագէտ մը կուզէ, և ասիկա է Պ.
օն Պիզմանք, Բրուսիոյ կառափարու-
ան առաջնին պաշտօնեացն, որուն ճար-
ր քաղաքականութեան շնորհիւ վեր-
պէս Եղագակի գքսութիւնները Բրու-
սի պիտի ֆնան: Այսպիսի նպատակի մը
առեւ հանդեւան հանաւ: Պ. ու Պիզ-

սրբութ համարնու համար , որ աը վիրու
ոք Ա եւնայի արքունիքը կը ցաէ ,
ողջիոյ գուցե հատուցում մը կը խոս-
նայ . իսկ Ենդղեցին երկիւղ չունի ,
մն զի գիտե որ անիկա պատերազմ ը-
է կը խորչի . Եպայի գքսութիւնները
ուանդածին պէս , Քրուսիա , որ ար .
յամուքի վայ մեծ զօրութիւն ունի ,
լու վայ ալ զօրանալու միջոցներ կու-
յայ , իր սահմանները մինչև Պալմիր
ուաջ տանելով .

Եմերիկայի պատերազմին ուշադ-
թեան արժանի ըստը մը չկայ առակա-
րաց ՚ի Հ էլամն զօրապետին յաջող
ուանքեն , որ մինչև Ասպանա գետայն

Հիմանով թափած տեղքհասած և հաւատուն ամրոցը պաշարած է . Այս մեծ առանձնաց վրայ հարկ եղած տեղեկուաններն արդ են մեր լնդթերպալաց տուածք . անկից եաքը պատահած դեպքերն հետեւալ թուով պիտինկարագրենք .
“Այս Եօրքէն եկած վերջին լուր մը կը ծանուցանէ թէ Սալահա քաղաքի վերջապէս դեկտ . 17 ին անձնատուր ը է հիւսիսայնոց .
Սարողի թանձեր քաղաքէն դեկտ . թուով լուր կուտան թէ երկրին մէջ ստամբութիւնը մեծցեր է , և կայուեր քականներէն մէկ քանին ապատամբաց

ացեր և են կայսրն ալթ ռուբեն ձգելու բոլորովին յ կաւ ։ յի մը չէ

Քաղաքացինն
կանեն բայց
որ կաթողիկէն
խղճի ազգա-
ազատութիւնը
փայելէ, այս
պիտի գնէ ։
ոռութեամբ
ազատութեա-
լով ։ Այսպի-
կապեառութեան ալ
համարեցինք, Պ. Ե. Փօրքատ
առանձիւ և հաջուազիւս տա-
ռէր եղող անձերէն է, որոց գը-
շ մեծ յարդ և ազդեցութիւն
առնցն Եւրոպայի մէջ ։ ուստի
անք Ս. Պատին կօնդակին վա-
կարծիքն հոս առաջ բերել, ո-
րի չկայ ըստու թէ մէք ալլու.
համես ենք :

Ասպին շըմարերական կոնդակը
իւս առաջ՝ կրնակը վերջապէս
է փորձը լրացած է : Այս տեսնէք
իրաւախոհութեան տաճն գաւ-
ցնորսական զուարձախօսութիւն
տաճնէք ահա որ ամէն իրաւա-
հեն անհնար է : Խղճի ազատու-
թա ձգուած է իրրեւ գարշելի բան
որմական ներողաւթեան այնչափ
գարզափարը մերժուած է իրրեւ
թենէ փախուստ մը, քանիզ
առ հասկ ասահան ունեան ումիւն և

զագացական պրասաց դէմ ու
աշնցառութիւնները մարմատոր
զսպելու իրաւունք կը պա-
յանունի Եկեղեցւոյ . Անհամցի
ով և զարհութանօք կը բռնուի
ոհամայս յորժամ միտքը կուգայ
եալը , երբ Պապեկրուն այս տե-
հանջողութիւններն ապարդււն
նութիւններ չեն , և երբ ա-
ռանդ զօրութեան բռնութիւն .
ու անդթութիւններովը կը
նուեին . Երբոր ապարդային վը-
սի մարդ , կարելի չթուիր որ
միտքերն ու արդարասեր ողի-
մովին պահելուզեն երկրիս մէկ
ըր անկիւնին մէջ այն աշխար-
պետութիւն ունեցող ասա-
տական իշխանութիւնը , որուն
զ զօրութիւնն իւր պահանջողու-
ն ՚ի գլուխ հանելու կընայ ծա.
Պապին շրջաբերականը ծառա-
ն մը կը մատուցանէ մեզ՝ Հը-
ջ մեր զօրաց ներկայութեան
թիւն Պապին ուստի ուստի

թթաւը Դադլիոյ զգալ տալով, թեամբը առ
կան կերպով կորոշէ Գաղղիոյ
էջ Խոարական խնդիրն ու Հր-
ովերը:
Կայց այն որ զմեղ կը տխրեցու-
զոր առանց սիրտերնիս ձևելու
ար նկատել, այն սարսափեցի
զոր ընդհանրական կանդակը
դնէ կաթուեկ խոճմանաց վաց
ն երիկիներու մէջ, ուր քա-
ընկերութիւնը Հռովմաց ար-
ժն հիմոյ այնչափ հանդիսաւոր
գասապարտուած սկզբանց վաց
է: Անհասկանալի հակառա-
թեան ոգւով մը՝ Հռովմաց ար-

գարձեալ ձեսք կտանու քա,
ընկերութեան փայց իւր բողոք
հանջողութիւնները, որք ժամա-
նոյնելով հնացեալ, և գահնադ-
ներով անզգալի եղած կը կար-
ապէն պահանջողութիւններն
Ժ.Օ. գարեն ՚ի վեր բողոքա-
ւոց իրենց մէջ կաթոլիկութեան
որիմ մնացողներուն նկատմամբ
կասկածները կարգաբացնեին,
կաթոլիկ մը, որ ընդհանուր նե-
տան օգուտը պիտի քաղէ, և ա-
ղեսը կատարելով կոնդակին ի-
պիտի միտրանի, ալ իր հոգրեն
մաշխան կարգադրութիւններուն

ՊՈՅԱՐ Ա. Ն. Ք.
զբուրքինց կամիսիկ է, եւ ա-
ռեն կամ 15հա կ'սկսի:
տողը 2 դուրուշ է:
ած լրագրաց նամբու ծախըք
ըրեան վրայ է:
տարբերեալ նամակ կամ օր եւ
քրիւն՝ Խմբագիր=Տօնոր. նին
դղուի. եւ նամբու ծախըք. ար
վրայ է:

Բաժմանորդագրութիւնը կամխիկ է, և ա-
մեն ամսոյ 1են կ ում 15են կ'սկսի:
Մահնուցման տողը 2 զուրուղ է:
Դուրս գայած լրագրաց նամբռու ծախքը
Խմբագրութեան վրայ է:
Լրագրուս վերաբերեալ նամակ կամ որ եւ
ից գրութիւն՝ Խմբագիր Շնօրթնեն
պիտի ուղղափ. և նամբռու ծախքն աւ
որկաղին վրայ է:

